

гелието да ги учи нашия учителъ на славянски. Гръцкитѣ книги отъ лѣтото до презъ зимата стояха всѣ у плѣника въ сваковата ми слама и, ако и много пжги да ме питаха стрикитѣ ми за тѣзи книги, понеже между моитѣ връстници, тѣхни синове и други, нѣмаше такъжъ, който да се осмѣляваше да извърши такава едно дѣло, мислѣха си, че непрѣмно азъ съмъ извършилъ тази работа, но азъ никому не казахъ до онова врѣме, до като случайно, сами не се намѣриха

Ето какъ стана съ намирането имъ. Въ свакови ми имаше единъ слуга—малорусъ, останалъ отъ руско-турската война отъ 1828 г. Той като вземалъ постоянно съ коша плѣва да храни воловетѣ, достигналъ до книгитѣ, които се съборили и разпрѣснали напрѣди му. Очуденъ казака какви съ тѣзи книги. Напълнилъ единъ кошъ съ тѣхъ, занесалъ ги на чорбажия си, изтърсилъ ги въ собота и казалъ: „Батю, Цане, не зная кто турилъ въ наши плѣзникъ ети книги“. Чорбажия му го питалъ: „имали още“? — „Еще много“, казалъ казака. Тогазъ случайно и азъ се намѣрихъ у тѣхъ. Свако ми Цани, койго бѣше ходилъ въ Русия нѣколко пжти и бѣше по развитичкъ, погледна ме засмѣно, пови глава и каза: „Чортъ недний, тя е твоя работа, ами защо не ни каза по напрѣдъ да ги изгоримъ, понеже страха вече прѣминалъ. Казахъ му, че за изгаряне и сега не е късно. Въ сжщото време леля ми палѣше пещьта за хлѣбъ. Свако каза да ги туримъ въ пещьта. Той имаше трима синове: Иванъ, Стоянъ и Паню. Тѣ обраха коритѣ на минситѣ, които бѣха облечени съ кожи, отъ които послѣ си направиха месюви, Леля ми, като проста и набожна и особено, като жена, помисли това за грѣхъ. Свако ми взе да псува грѣха и самъ даде примѣръ, като взе една книга и я хвърли въ огъня. Ний нѣмаше вече отъ що да се боимъ и ги нахвърлѣхме всичкитѣ въ пещьта. Леля ми до толкова бѣ суеверно, щото, като мѣташе хлѣба, каза, че нѣма да се упече, а пкъ той стана единъ хлѣбъ, като франзела. Зеръ, два човала книги не бѣхе малко за да се опали добрѣ една пещь. Като видѣ леля ми, че хлѣба стана много хтбавъ, питаше нѣма ли още книги за други пжтъ.

Почнали да четатъ славянски въ едната черкова, попозитѣ отъ другитѣ черкови доброволно изхвърлиха и тѣ гръцкитѣ книги и така въ всичкитѣ лѣсковски черкви почнаха да четатъ на Славянски. Отецъ Максимъ, пламененъ патриотъ, като видѣ скорозрѣменвото побългаряване на Лѣсковецъ и се научи за причинителя на това, казваше ми: „Драгий ми и славний мой, учениче“! Купуваше ми книги, какгито ми трѣбваха за училище. Когато бѣхъ уче-